

PLANPROGRAM

UTKAST

Kommuneplanens samfunnsdel 2024 – 2035

Innhold

Forord	3
Formål	3
Del 1. Rammer og retningslinjer for planarbeidet.....	3
1.1 Planens rammer.....	3
1.2 Nasjonale forventninger	4
1.2.1 Samordning og samarbeid i planleggingen	4
1.2.2 Trygge og inkluderende lokalsamfunn.....	4
1.2.3 Velferd og bærekraftig verdiskaping.....	4
1.2.4 Klima, natur og miljø for framtida	5
1.2.5 Samfunnssikkerhet og beredskap	5
1.3 Nasjonale føringer	5
1.4 Regionale og kommunale føringer og grunnlagsdokument	5
Del 2. Utviklingstrekk og sentrale utfordringer	6
2.1 Utviklingstrekk	6
2.2 Sentrale utfordringer	6
2.3 Utredningsbehov	6
Del 3. Planprosessen	6
3.1 Medvirkning.....	6
3.2 Innspillfasen.....	6
3.3 Prosessfasen	6
3.4 Utarbeidelse	7
3.5 Vedtak.....	7
3.6 Framdriftsplan for arbeidet	7

Forord

Kommuneplanens samfunnsdel (KPS) for Nord-Fron kommune ble sist vedtatt i sak KOM-45/17, 20.06.2017, og er gjeldende for perioden 2017 - 2028. Forrige kommunestyre vedtok Planstrategi 2023-2027, sak KOM-103/22, 13.12.2022. Jf punkt 4.2.1 Samfunnsdel:

Nåværende samfunnsdel er delt opp i ulike satsningsområder med angitte mål og «Slik gjør vi det:». Gjeldende plan må evalueres. Det er ønskelig å fortsette samme oppbygging, og nå med en knytning mot FNs bærekraftsmål.

Ved neste revidering for kommende kommunestyre, skal samfunnsdelen og Planstrategi ses i sammenheng og gjøres i felles prosess.

Kommuneplanmelding 2023 – samfunnsdelen 2017-2028 ble tatt til orientering uten kommentarer i sak KOM-95/23, 26.09.2023. Hvert enkelt punkt i samfunnsdelen ble evaluert.

Kommuneplanens arealdel (KPA) skal også revideres, men på et senere tidspunkt. Planprogrammet vil kun omfatte KPS og ikke KPA. Det skal likevel utarbeides arealpolitiske retningslinjer i KPS til bruk ved neste revisjon av KPA.

Planprogrammet er hjemlet i plan og bygningslovens (pbl) § 4-1, som sier at for alle regionale planer, kommuneplaner og reguleringsplaner som kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn, skal det som ledd i varslingen av planoppstart utarbeides et planprogram som grunnlag for planarbeidet.

Planprogrammet skal gjøre rede for formålet med planarbeidet, planprosessen med frister og deltagere, opplegget for medvirkning, spesielt i forhold til grupper som antas å bli særlig berørt, hvilke alternativer som vil bli vurdert og behovet for utredninger.

Videre er også KPS omtalt i pbl §§ 11-2, 11-3 og 11-4.

Planprogrammet for kommuneplanens samfunnsdel er inndelt i tre deler.

Del 1 gjøre rede for hvilke rammer og retningslinjer som gjelder for planarbeidet.

Del 2 drøfter utviklingstrekk og sentrale utfordringer som skal legges til grunn for planleggingen.

Del 3 beskriver planprosessen med medvirkning.

Formål

Kommuneplanen skal være et retningsgivende styringsverktøy, både for kommunens politikere og for administrasjonen. Samfunnsdelen av kommuneplanen skal ta stilling til hvilke langsiktige utfordringer, mål og strategier som finnes for kommunesamfunnet som helhet, og for kommunen som organisasjon. Samfunnsdelen vil også ta formålet til en kommunal planstrategi.

Del 1. Rammer og retningslinjer for planarbeidet

1.1 Planens rammer

Planprogrammet gjelder kun for arbeid med KPS, ikke for arealdelen. KPS skal legge føringer for arealdelen som vil få sitt eget planprogram ved oppstart.

1.2 Nasjonale forventninger

For å fremme en bærekraftig utvikling har Regjeringen lagt frem [Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023–2027, vedtatt ved kongelig resolusjon 20.06.2023](#). Kommunene skal følge opp de nasjonale forventningene i planstrategier og planer. Forventningene skal også legges til grunn av statlige styresmakter når de medvirker i planleggingen.

Forventningsdokumentet er retningsgivende for planleggingen og kommunen har ansvar for å finne helhetlige løsninger, der lokale forhold og lokalpolitiske interesser og hensyn ivaretas, sammen med nasjonale og viktige regionale interesser.

Forventningene gjelder all planlegging både for samfunnsutvikling og areal. Som kortversjon av forventningen til KPS gjeldende kommunen er plukket ut:

1.2.1 Samordning og samarbeid i planleggingen

Det er viktig å legge til rette for trygge, bærekraftige og levende lokalsamfunn. De overordnede planene skal peke ut retning for samfunnsutviklingen, bidra til at bærekraftsmålene nås, og samordne oppgaver og hensyn som er viktige for å få til dette. Oppdaterte planer er nødvendig for å ta tak i aktuelle utfordringer og sikre oppfølging av nasjonale rammer og mål. Bred og åpen medvirkning sammen med realisme skal legger til rette for effektiv ressursbruk i det offentlige og for private.

KPS er det viktigste dokument for å avklare hvordan bærekraftsmålene skal følges opp, og skal gi strategisk retning for både utvikling av kommunen som samfunn og som organisasjon. Et godt kunnskapsgrunnlag må ligge til grunn for strategisk drøfting.

1.2.2 Trygge og inkluderende lokalsamfunn

Kommunen skal legger til rette for trygge og inkluderende lokalsamfunn. Et sosialt bærekraftig samfunn forutsetter at det er godt å bo, leve og arbeide der.

Planlegging kan bidra til at velferden i samfunnet styrkes og at det legges til rette for et mangfold av valgmuligheter for både innbyggere lokalt, pendlere og besøkende.

Klima, miljø og kultur kan brukes som ressurs i samfunnsutviklingen, og bidra til miljømessig, sosial og økonomisk bærekraft. Planer skal bidra til å motvirke økonomiske ulikheter, sikre en likestilt og rettferdig tilgang til offentlige goder og fremme fysisk og psykisk helse og livskvalitet.

1.2.3 Velferd og bærekraftig verdiskaping

Framtidens velferd og verdiskaping må utvikles innenfor rammen av sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft.

Planer skal legge til rette for grønne næringer og overgangen til en mer sirkulær økonomi, sikre god infrastruktur og bidra til omstilling i offentlig sektor.

Kraftproduksjon og redusert forbruk skal skape balanse mellom fornybar energi og miljøsensyn som sammen danner grunnlag for næringsutvikling og oppnåelse av bærekraftsmålene.

En attraktiv kommune sikrer nødvendig og kompetent arbeidskraft. Infrastruktur er viktig, noe også kommunen kan påvirke. Tilrettelegging for et bærekraftig næringsliv er viktig innen alle sektorer. Landbruk, skogbruk og reiseliv er viktige næringer som har stor påvirkning på miljøet.

Kommunene har en sentral rolle i omstillingen gjennom forvaltningen av egne arealer, infrastruktur og eiendommer, i utformingen av avfallstjenester, lokalisering og tilrettelegging av avfallsbehandling og ved å legge til rette for ombruk av eksisterende bygninger og anlegg og økt materialgjenvinning. Forbruket kan påvirkes ved å stille klima- og miljøkrav innenfor regelverket for offentlige anskaffelser.

1.2.4 Klima, natur og miljø for framtida

Helhetlig samfunns- og arealplanlegging må bidra til at innsatsen for klima og miljø ses i sammenheng og på tvers av sektorene. Viktige tema i planer framover vil være hensyn til naturmangfold, omstilling til et klimarobust lavutslippssamfunn, langsiktige arealvurderinger for å minimere arealtapet av natur og helhetlig forvaltning av vannressursene.

Det er viktig at planleggingen bidrar til en helhetlig og godt forankret omstilling til lavutslippssamfunnet, både samfunnsutvikling og arealbruk.

1.2.5 Samfunnssikkerhet og beredskap

Sikre og oversiktlige lokalsamfunn er den viktigste rammen for at vi alle skal ha en trygg hverdag. Dette sikres best gjennom tverrfaglig og helhetlig arbeid med samfunns- og arealplaner, risiko- og sårbarhetsanalyser og beredskapsplaner.

Risiko- og sårbarhetsanalyser skal gi grunnlag for at planleggingen kan forebygge risiko for skade og tap av liv, helse og viktig infrastruktur, forebygge tap av kritiske samfunnsfunksjoner og tjenester, og ivareta kapasitet til å beskytte hele befolkningen. Det er viktig å ta hensyn til grupper som er særlig utsatt ved eventuelle kriser.

1.3 Nasjonale føringer

- [Nasjonale føringer og planoppgaver](#)
- [Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023–2027](#)
- [Plan- og bygningsloven \(LOV-2008-06-27-71\)](#)
- [Annet relevant lovverk](#)

I tillegg legges relevante Stortingsmeldinger, statlige og rikspolitiske retningslinjer og veiledere til grunn for arbeidet med kommuneplanen.

1.4 Regionale og kommunale føringer og grunnlagsdokument

- [Innlandsstrategien 2020-2024](#)
- [Kommunebilde for Nord-Fron 2022](#) fra Statsforvalteren i Innlandet
- [Planstrategi for Nord-Fron kommune 2023 - 2027](#)
- [Kommunale beredskapsplaner og ROS-analyser](#)

I tillegg vil andre relevante planer, strategier, føringer og statistikk fra regionale og kommunale myndigheter legges til grunn for arbeidet med kommuneplanen.

Del 2. Utviklingstrekk og sentrale utfordringer

2.1 Utviklingstrekk

[Planstrategien 2023-2027](#) inneholder de mest sentrale utviklingstrekk for kommunen. Grunnlaget er kun ett år gammelt og sammen med en mer grundig gjennomgang av kunnskapsgrunnlaget, vil de danne grunnlag for mål og prioritering av satsingsområder i den nye samfunnsdelen.

2.2 Sentrale utfordringer

Nasjonale forventninger skal også svares opp i lokale planer. Innlandsstrategien gir også viktige premisser og punkter for oppfølging i kommunale planer.

2.3 Utredningsbehov

Kunnskapsgrunnlaget for samfunnsdelen vil i all hovedsak bygge på eksisterende statistikk og utredninger. Innspill gjennom medvirkningsprosesser vil også legges til grunn i det videre arbeidet. Hvis arbeidet avdekker mulig behov for spesifikke utredninger, skal det tas stilling til dette fortløpende.

Del 3. Planprosessen

Kommuneplanen skal være kommunens strategidokument og ligge til grunn for vedtak om kommende utvikling. Den skal ha stor betydning både for kommunens innbyggere, næringsliv og gjester samt for lokalt, regionalt og sentralt forvaltningssystem. Dette gjør at en god planprosess er avgjørende for at planen skal ha legitimitet i alle grupper.

3.1 Medvirkning

Kapittel 5 i plan- og bygningsloven setter krav om medvirkning i planleggingen, både generelt for innbyggerne i kommunen, for særskilte grupper av befolkningen, for private og offentlige organisasjoner og for lokale, regionale og statlige myndigheter. I begrepet medvirkning ligger det også, at planmaterialet skal være tilgjengelig og forståelig. Medvirkning for involvering og forankring er viktig for senere bruk av endelig plan.

3.2 Innspillfasen

I arbeidet med KPS skal det benyttes medvirkning etter en modell hentet fra Trondheimsløftet. Dette som en åpen medvirkning med Innspillkort:

- Hva er viktig for deg i din hverdag i dag og om 10 år?
- Hva håper du er som i dag og hva er annerledes i 2040?
- Hva bør prioriteres?
-

For innspill vil det også holdes medvirkningsseminarer både for publikum, politikere og administrasjon. Medvirkningsprosessene vil veksle mellom full åpenhet og lukkede fora for særskilte grupper av befolkningen som for eksempel eldreråd, råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne og ungdomsråd.

For regionale og statlige myndigheter vil regionalt planforum være det viktige møtepunkt.

3.3 Prosessfasen

Innspill må bearbeides, vurderes og følges opp. For de som ønsker det og etter behov, vil innspill bli fulgt opp med nærmere intervjuer. Det skal også vurderes nærmere behov for oppfølging i medvirkningsmøter i større eller mindre grupper.

Mot de regionale og statlige myndighetene vil det vurderes ønske og behov for oppfølgende tema i regionalt planforum.

3.4 Utarbeidelse

Resultatet av medvirkning og vurdering skal resultere i et dokument; kommuneplanens samfunnsdel. Politiske utvalg vil få dokumentet til behandling, en eller flere ganger ut fra behov.

Dokumentet skal også sendes på høring iht lovkrav. Høring vil annonseres i egne medier og sendes direkte til offentlige høringsinstanser.

3.5 Vedtak

Målet er å få vedtatt ny kommuneplan innen året.

3.6 Framdriftsplan for arbeidet

Utkast til fremdrift er en intensjon. Ut fra innspill og uforutsigbare hendelser kan det komme endringer underveis.

13.12.2022	Planstrategi 2023 – 2027, sak KOM-103/22
26.09.2023	Kommuneplanmelding 2023, sak KOM-95/23
23.01-2024	KPS-planprogram i Regionalt planforum
12.02.2024	<u>1. gangsbehandling av KPS-planprogram</u> i Planutvalg
Feb-2024	Annonser offentlig ettersyn av KPS-planprogram og melde oppstart KPS
07.03-2024	Oppstartsmøte med Formannskap
12.03-2024	Oppstartsmøte med Planutvalg
Mar/april-2024	Utredninger og forslag til KPS utarbeides
28.03.2024	Folkemøte på Kvamsfjellet og i Skåbu (Påskemøte med hytteinnbyggere)
13.05-2024	Merknadsfrist for oppstartsvarsel + planprogram
28.05-2024	<u>2. gangsbehandling av KPS-planprogram</u> i Planutvalg
06.06-2024	<u>Sluttbehandling av KPS-planprogram</u> i Kommunestyret, jfr pbl § 11-13, 2. ledd
07.05-2024	Strategikonferanse for politikere for innspill til KPS-arbeidet
Mai/jun-2024	Involverings-/ folkemøter for KPS
27.08-2024	Regionalt planforum – drøfte første utkast til KPS (alt. Sep-2024)
##.09.2024	<u>1. gangsbehandling av KPS</u> i Planutvalget – høring i minimum 6 uker.
##.11.2024	<u>2. gangsbehandling av KPS</u> i Planutvalget
##.12.2024	<u>Endelig behandling av KPS</u> i Kommunestyret